

променящите се отношения между бившите съюзници и противници в Кримската война, позовавайки се на съобщения от западноевропейската преса¹⁹. Своевременно той информира българите за положението в Дунавските княжества; за отношенията на Сръбското княжество с Портата; отразява военните операции на османската армия за умиротворяване на Херцеговина, Босна и пр. По-специално място в „Цариградски вестник“, както и в останалите тогавашни български вестници, има черногорско-турския конфликт - тема, която ще разгледам по-долу в съпоставка с други български издания.

Ал. Екзарх следи живо и пресата от региона на Балканите. Любопитно е, че коментира с неодобрение „Триестки вестник“, когато той се застъпил за създаване на независима Босна, под закрилата на Австрия, предложение, което накърнявало интересите на Турция²⁰. В този случай, както и в други моменти при поднасяне на външнополитически новини, се забелязва съобразяване на редактора с официалната политика на Портата. Показателно за възгледите му е и неговото консервативно мнение за въстанието на сипаите в Индия²¹. Умерени виждания изповядва като журналист Ал. Екзарх и през бурната 1861 г. Във въведената рубрика „Политическо обозрение“, коментирайки нашироко движението за освобождение и обединение на Италия, въз основа и на италиански вестници, той дава израз на своите симпатии към Кавур, произнася се с респект, но и с известна резервираност към проектите и действията на Гарибалди, за да приветства накрая издигането на Виктор Емануил за крал на Италия²².

След Кримската война за следващите български публицисти става привично да следят **външната политика на Великите сили и промените в тяхното собствено политическо устройство**. По-специален интерес се проявява към събитията, които протичат в Русия или в които е замесена северната империя. Едно от периодичните издания, в които руската тема взема превес сред външнополитическите новини, е сп. „**Български книжици**“, основано от „Община на българската книжнина“. Първият му редактор Д. Мутев, както е известно, заболява тежко и е заместен отначало от подпомагачия го Ив. Богоров. Погледът се задържа върху създадения от тях „Политическия дневник“ към отдела „Съвременна летопис“, където се коментират международните преговори около Дунавските княжества, политиката на Англия и Франция, новини от Германия и САЩ, усложненията около положението на папата и пр. Част от информацията коментира **Гаврил Кръстевич**, поел временно през 1859 г. редакторските задължения. Ерудираният юрист и книжовник разглежда италианския въпрос и излага виждането на Виенския двор за мирното му решаване; отразява промените в статута на